

Hechting

Aandachtsfunctionaris: Tamar Verveda, orthopedagoog i.o. tot GZ psycholoog

Signaleren

In de signaleringsfase worden hechtingsstijlen en gehechtheidsrelaties in kaart gebracht. De screening begint met een globale inventarisatie van hechting gerelateerd probleemgedrag, waarbij screeningslijsten kunnen bijdragen.

Diagnostiek

Bij een vermoeden van problemen binnen de gehechtheidsrelatie wordt in de diagnostiek gebruik gemaakt van een combinatie van zorgvuldige heteroanamnese en psychometrisch goed onderbouwde vragenlijsten en meetinstrumenten. Toevoeging kan zijn: (spel)observatie of projectief testmateriaal. N.a.v. het verhelderen van het totale beeld kan besloten worden in hoeverre begeleiding of behandeling ingezet dient te worden, waarbij oog wordt gehouden voor eventuele comorbiditeit.

Behandelinterventies

Basisvoorwaarden

Binnen de behandeling is van belang dat de jeugdige met hechtingsproblemen positieve hechtingservaringen opdoet met de gehechtheidspersoon. De ouder of verzorger die dient als gehechtheidspersoon zal begeleid moeten worden in het aanleren en uiten van een sensitieve gedragsstijl. De jeugdige heeft baat bij ouders/verzorgers die zowel sensitief als voorspelbaar reageren.

Behandelinzet

Onderstaand de behandel mogelijkheden binnen DOPPA zorg, waarbij het aanbod op individuele cliënt wordt afgestemd.

Psycho-educatie

Voorlichting en educatieve interventies voor cliënt (en systeem) gericht op hechtingsproblematiek met specifieke aandacht voor hoe dit tot uiting komt bij de jeugdige.

Jonge kinderen

- **Theraplay:** verbeteren van de ouder-kindrelatie middels speelse, verzorgende en uitdagende activiteiten (0 tot +/- 12 jaar)
- **Kortdurende video-hometraining (K-VHT):** verbeteren opvoedingsvaardigheden (ouders met opvoedingsvragen over kinderen van 0 tot 4 jaar)
- **Gezinsbehandeling en ambulante gezinsondersteuning:** Ouders/ opvoeders ondersteunen in sensitief en voorspelbaar opvoeden.

Specifieke risicogroepen

- **NIKA:** kortdurend geprotocolleerd cognitief gedragstherapeutische interventie die gebruik maakt van video feedback voor gezinnen waarbij sprake is (geweest) van mishandeling, verwaarlozing, huiselijk geweld en/of meervoudige risico's in de opvoedingscontext en waarbij de opvoeder 'verstoring opvoedgedrag' laat zien ten opzichte van het jonge kind (0 tot 6 jaar).
- **Theraplay:** verbeteren van de ouder-kindrelatie middels speelse, verzorgende en uitdagende activiteiten (0 tot +/- 12 jaar).
- **Systeemtherapie:** indien bredere gezinspatronen aandacht vragen.

Aanvullende behandel mogelijkheden

- **Schematherapie (adolescenten):** persoonlijkheidsontwikkeling onderzoeken en versterken.
- **Psycho Motorische Therapie (PMT, ook mogelijkheid tot systemische PMT);**
- **Spelpsychotherapie:** o.a. versterken van een stabiel intern werkmodel.
- **EMDR:** o.a. versterken van een stabiel intern werkmodel en/of verwerken van belaste herinneringen.

Nazorg

Indien doelstellingen behaald zijn kan de intensiteit van de behandelgesprekken of oudercontacten worden afgebouwd om zo het nazorgtraject vorm te geven en ruimte te geven om bij eventuele terugval te kunnen bijsturen. Het is van belang dat ouders/verzorgers de sensitieve gedragsstijl zelfstandig vast kunnen houden, zodat het kind zich kan blijven doorontwikkelen en veiligheid gewaarborgd is.

Ambulante ondersteuning in de thuissituatie als nazorgtraject is ook een mogelijkheid in het kader van opvoedondersteuning. Doorverwijzing naar laagdrempelige opvoedbegeleiding is mogelijk als de hulpvraag langdurig is (langer dan 6 maand).

Aanvullende informatiebronnen

<https://www.nji.nl/hechting-en-hechtingsproblemen>

<https://www.ncj.nl/onderwerp/hechting/>

<https://richtlijnenjeugdhulp.nl/problematiese-gehechtheid/>